

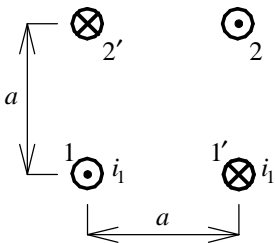
Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. **Употреба калкулатора није дозвољена.** Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)										КОЛОКВИЈУМ			
Група са предавања		Индекс година/број		Презиме и име									
П1 П2 П3		/								УКУПНО ИСПИТ			
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ						ОЦЕНА	
1	2	3	4	5	6	Укупно		1	2	Укупно			УКУПНО ПОЕНА

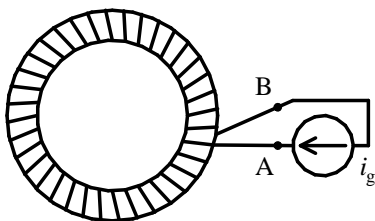
ПИТАЊА

1. Два танка двожицна вода, растојања између оса проводника a , налазе се у вакууму један изнад другог, на вертикалном растојању a , као на слици. (Центри проводника у равни слике налазе се у теменима квадрата.) У доњем воду постоји струја јачине i_1 , а струја горњег вода је нула. У складу са означеним референтним смеровима израчунати (а) подужни магнетски флуks кроз горњи вод и (б) међусобну подужну индуктивност водова.

(а) $\Phi'_2 =$
(б) $L'_{12} =$

2. На танком феромагнетском торусном језгру релативне пермеабилности μ_r , површине попречног пресека S и дужине средње линије l налази се густо и равномерно мотани торусни намотај са N завојака. Позната је отпорност намотаја R . Између крајева намотаја, као на слици, прикључен је идеални струјни генератор временски променљиве струје $i_g = Kt$, где је K позната константа. Одредити изразе за (а) тренутни магнетски флуks кроз попречни пресек торусног језгра (усвојити оријентацију попречног пресека и означити је на слици) и (б) тренутни напон u_{AB} .

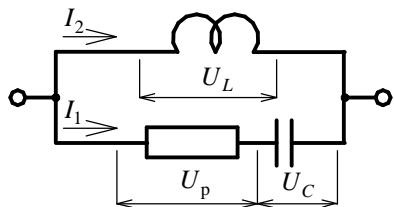

(а) $\Phi_j(t) =$
(б) $u_{AB}(t) =$

3. У колу простопериодичне струје налази се пријемник импедансе $Z = 10\Omega$. У тренуцима када је тренутни напон пријемника (у односу на изабрани референтни смер) минималан и износи $u_{\min} = -100\text{ V}$, тренутна јачина струје пријемника је $i_1 = -5\sqrt{3}\text{ A}$. (Референтни смерови напона и струје су усклађени.) Израчунати (а) фактор снаге, (б) активну снагу и (в) привидну снагу овог пријемника.

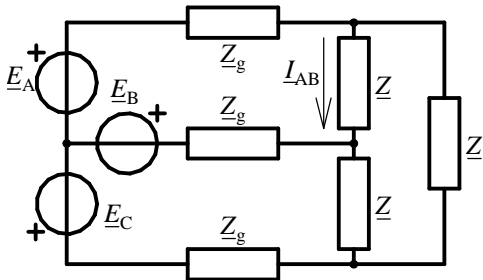
(а)	(б)	(в)

4. За део кола простопериодичне струје са пријемником, кондензатором и калемом, као на слици, познате су ефективне вредности напона $U_p = 10\text{ V}$ и $U_C = 20\text{ V}$. Тренутне вредности јачине струје i_2 и напона u_p у истим тренуцима имају вредност нула. Израчунати (а) фазну разлику напона и струје пријемника, (б) фазну разлику струја I_1 и I_2

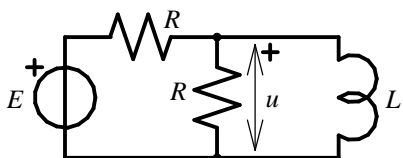
(а) $\phi =$
(б) $\Delta\psi_{12} =$

5. Симетричан трофазни генератор директног трофазног система електромоторних сила прикључен је на симетричан трофазни пријемник, као на слици. Познато је E_A , Z_g и Z . Одредити израз за комплексну струју I_{AB} .

$I_{AB} =$

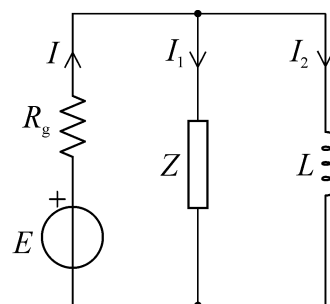
6. За коло приказано на слици познато је L , R и E . Електромоторна сила генератора је константна у времену и у колу је успостављено стационарно стање. Затим, у тренутку $t = 0$ електромоторна сила постане једнака нули. Одредити изразе за (а) напон $u(t)$ за $t > 0$ и (б) рад претворен у топлоту од тренутка $t = 0$ до успостављања новог стационарног стања.

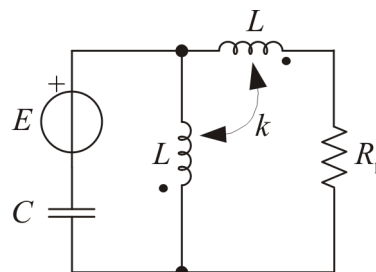
(а) $u(t) =$
(б) $A_J =$

ЗАДАЦИ

1. На генератор простопериодичне емс ефективне вредности $E = 2\sqrt{7}\text{ V}$, кружне учестаности $\omega = 10^6\text{ s}^{-1}$ и унутрашње отпорности $R_g = 0,5\sqrt{3}\text{ k}\Omega$, прикључена је паралелна веза пријемника непознате импедансе Z и калема непознате индуктивности L , као на слици. Познате су ефективне вредности струја $I = I_1 = I_2 = 4\text{ mA}$. Израчунати (а) комплексну импедансу пријемника Z и (б) индуктивност L .

2. За коло простопериодичне струје приказано на слици познато је L , C , $k = 0,5$, $\omega = \sqrt{\frac{2}{LC}}$ и ефективна вредност емс генератора E . (а) Одредити израз за отпорност пријемника R_p тако да се на њему развије највећа средња снага и (б) одредити израз за ту средњу снагу.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА
ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2, ОДРЖАНОГ 9. ЈУЛА 2011. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. (а) $\Phi'_2 = -\frac{\mu_0 I_1}{\pi} \ln \sqrt{2}$, (б) $L'_{12} = -\frac{\mu_0}{\pi} \ln \sqrt{2}$.

2. (а) $\Phi_j(t) = \frac{\mu_0 \mu_r SNKt}{l}$, у односу на референтни смер казаљке на сату,

(б) $u_{AB}(t) = RKt + LK$, где је $L = \frac{\mu_0 \mu_r SN^2}{l}$.

3. (а) $k = \frac{\sqrt{3}}{2}$, (б) $P = 250\sqrt{3}$ W, (в) $S = 500$ VA.

4. (а) $\phi = \frac{\pi}{6}$, (б) $\Delta\psi_{12} = \frac{5\pi}{6}$.

5. $I_{AB} = \frac{E_A}{\sqrt{3} \left(Z_g + \frac{Z}{3} \right)} e^{j\frac{\pi}{6}}$.

6. (а) $u(t) = -\frac{E}{2} e^{-\frac{t}{\tau}}$, где је $\tau = \frac{2L}{R}$, (б) $A_J = \frac{1}{2} L \frac{E^2}{R^2}$.

ЗАДАЦИ

1. (а) $Z = 250(\sqrt{3} - j)\Omega$, (б) $L = 0,5$ mH.

2. (а) Параметри еквивалентног Тевененовог генератора у односу на пријемник R_p су $\underline{E}_T = 2(1-k)\underline{E} = \underline{E}$

и $\underline{Z}_T = j2\sqrt{2}k(1-k)\sqrt{\frac{L}{C}} = j\sqrt{\frac{L}{2C}}$, одакле се добија $R_p = \sqrt{\frac{L}{2C}}$ и (б) $P_{\max} = E^2 \sqrt{\frac{C}{2L}}$.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 11. ЈУЛА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ (У ЛАБОРАТОРИЈИ 95а) И УПИСИВАЊЕ ОЦЕНА (У СОБИ 95) 12. ЈУЛА ОД 8:30 ДО 9 ЧАСОВА. У ИСТОМ ТЕРМИНУ ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ И ЕВЕНТУАЛНА УСМЕНА ПРОВЕРА.

Са предмета Основи електротехнике

